

Zgodovina, 7. razred (6. 4. - 10. 4. 2020)

Pozdravljeni sedmošolci!

Upam, da ste zdravi in pripravljeni na teden novih učnih podvigov na daljavo.
Hvala vsem za odziv v prejšnjem tednu.

Za vas sem ta teden pripravil drugačno učenje zgodovine.

Pri prvem sklopu bomo s pomočjo video posnetka utrjevali snov. Nato pa bomo spoznali, kaj se je zgodilo s Karantanijo v 9. stoletju.

Povratne informacije v zvezi s snovjo (brez fotografij), nerazumevanjem naloge ali zgolj nasvetom pričakujem **najkasneje do petka, 10. aprila (do 14. ure)**, na elektronski naslov: zgodovina.zalec@gmail.com.

Na dnu dokumenta so tudi rešitve prejšnjih tednov, preveri jih ter dopolni svoje odgovore.

Želim vam veliko zdravja in vedoželjnosti.

Martin Marič

Utrjevanje: Rimljani na ozemlju današnje Slovenije

- 1) Oglej si kratek dokumentarni film Ozemlje na prepihu, ki govori o Rimljanih na našem ozemlju. Dokumentarni video (dolžina 7 minut) je dostopen na: <https://4d.rtv slo.si/arhiv/ozemlje-na-prepihu/120821226> .
- 2) S pomočjo videa in tvojega znanja na kratko odgovori na vprašanja. Verjamem, da naloga za te ne bo pretežka. Pomagaš si lahko tudi z učbenikom na straneh 70 – 72. Odgovore zapiši v zvezek.
  - Je bil bog Mitra rimski bog?
  - Kje je ohranjen kipec Mitre in kaj nosi na ramah?
  - Kaj je značilno za Ptuj v času cesarja Trajana?
  - Kakšne so bile značilnosti mitraizma?
  - So kakšne podobnosti med krščanstvom in mitraizmom?
  - V kaj so verovale ženske v tem času?
  - Zakaj je slovensko ozemlje bilo zanimivo Rimljanom?
  - Kaj pomembnega je naredil cesar Avgust na tem ozemlju?
  - Katere dobrine so tovorili do Vrhnike?
  - Kaj je bilo v rimski dobi Atrans?
  - Zakaj so Rimljani naredili obrambni sistem?
  - Zakaj Rimljani pri obrambi niso bili uspešni?
  - Kdo je prišel na naše ozemlje?

Neobvezno dodatno gradivo:

- <https://lanovsvet.si/ure/rimljani-pri-nas/> (kviz)
- <http://egradiva.gis.si/web/1.-letnik-zgodovina/anticna-dediscina> (zemljevidi, kviz, sestavljanke)

Naslov: Vzhodnoalpsko ozemlje v 9. stoletju
1. V učbeniki na strani 101 si preberi snov do podnaslova Spodnja Panonija.
2. Prepiši si snov
Izguba samostojnosti Karantanije <ul style="list-style-type: none">
- po smrti Karla Velikega nastopi politična kriza;
- surovo vladanje kraljevih uradnikov;
- UPOR Ljudevita Posavskega proti Frankom, uporu se pridruži Karantanija in Karniola;
- Karantanci s <u>porazom</u> v uporu leta 823. <pre>graph TD; A[porazom v uporu leta 823] --> B[izgubijo samostojnost]; A --> C[knez je bil odstavljen]; A --> D[Franki vpeljejo fevdalizem];</pre>
BRIŽINSKI SPOMENIKI – najstarejše pisano besedilo v slovanščini in najstarejše slovensko besedilo <ul style="list-style-type: none">
- nastali okoli leta 1000;
- napisani so na pergament;
- verska vsebina (obrazca za spoved in pridiga o grehu in pokori);
- shranjeni v Münchnu (Nemčija).
3. Snov boš na zanimiv način utrdil na tem spletnem kvizu, ki sem ti ga pripravil. Ni se ti potrebno registrirati ali vpisati. Lahko ga igraš na računalniku, tablici ali mobilniku: <ul style="list-style-type: none">
- prilepi povezavo: www.quizizz.com/join?gc=925086
- ALI
- v brskalnik (google) vtipkaj joinmyquiz.com in napiši kodo kviza 925086
- igray le enkrat,
- ne vpisuj se s celim imenom, ampak le z začetnicami in razredom (npr. Janez Novak 7.b – JN7B),
- kviz se zaključi v petek (ob 13.00),
- nato pregledam vaše dosežke,
- s pomočjo kviza ugotoviš, kaj je še potrebno utrditi,
- snov lahko v tem kvizu tudi utrdiš s pomočjo flashcards.

Dodatno neobvezno gradivo:

- <https://lanovsvet.si/ure/nove-domovine-alpskih-slovanov/> (Kviz)
- <http://egradiva.gis.si/web/2.-letnik-zgodovina/alpski-slovani> (zemljevidi, kvizi, sestavljanke,...)

Rešitve

Kako so živeli plemiči in kmetje

☒ **S čim so se preživljali plemiči?** Plemiči so svojemu gospodu služili kot vojaki, dohodek so dobili iz fevda (davki in dajatve tlačanov). S tem denarjem so si kupili vojaško opremo ter konje. Svojo vojaško pripravljenost so utrjevali tudi z lovom.

☒ **Kje so plemiči živeli in kako je bila ta zgradba zgrajena?** Zaradi nenehnih vojn in ogroženosti so plemiči živeli v gradovih, ki so jih postavili na težko osvojljivih lokacijah (reke, hribi, jezera). Gradovi so bili zavarovani z debelim obzidjem, vodnim jarkom, dvižnim mostom, stražnim stolpom... Na gradu so se nahajali različni prostori: hlevi, skladišča, spalni prostori za plemiče, prostori za služinčad, vodnjak,...

☒ **Poznaš v svoji bližini kak grad? Kateri?**

Gotovo poznaš Celjski grad, Velenjski grad, Grad Žovnek, Novo Celje,...

☒ **Kakšna je bila oblačilna ter prehranska kultura plemičev v tem obdobju?**

Plemiči so nosili pisana oblačila iz dragih materialov (svila, žamet, krzno). Jedli so raznoliko in obilno. Na jedilniku je bilo meso, sadje, zelenjava, kruh, veliko začimb niso poznali. Jedli so z rokami, saj pribora še ni bilo. Pili so vino in pivo.

☒ **Kako so živeli kmetje v srednjem veku?**

Kmetje so živeli skromno, revno življenje. Imeli so le nekaj domačih živali in nekaj orodja. Hrano so si pridelali sami, redko so jedli meso. Večino časa so morali posvetiti delu.

☒ **Ali so kmetje bili svobodni?**

Večina kmetov v srednjem veku je bila odvisnih od fevdalca. Niso smeli zapustiti kmetije ali se poročiti brez privoljenja fevdalca/zemljiškega gospoda.

☒ **Opiši kmečka bivališča.**

Kmetje so živeli v preprostih kočah, narejenih iz okoliškega materiala (blato, les, kamen,). Imeli so odpro ognjišče, ponekod so skupaj z njimi bivale tudi živali, pohištva niso poznali (le stol in mizo), spali so na slami.

☒ **Primerjaj kmeta v srednjem veku ter danes.**

Kmetje so danes svobodni in enakovredni. Njihova domovanja, oblačila in prehrana se ne razlikujejo od ostalih prebivalcev...

Rešitve

Kaj se je dogajalo ob preseljevanju na vzhodnoalpskem prostoru

- **Iz katerih smeri so se naselili Slovani na območje vzhodnih Alp, kako te Slované imenujemo?**
Slovani so se na naše območje naselili s severa in juga, imenujemo jih alpski Slovani.
- **Opiši obseg poselitve alpskih Slovanov.**
Na severu so se naselili do reke Donave, na jugu do Istre, na zahodu do roba Furlanske nižine, na vzhodu pa do današnje meje s Hrvaško in do Panonske nižine.
- **Kdo so bili staroselci ter kaj se je zgodilo z njimi.**
Staroselci so bili ljudje, ki so živeli tu pred Slovani (Rimljani), preselili so se na višje predele ter se počasi vključili v slovansko življenje. Slovanom so zapustili številna znanja (poljedelstvo, železarstvo, sadjarstvo, nekatera imena). Nekateri so Slovani tudi zasužnjili.
- **Zakaj so se alpski Slovani v 7. stoletju povezali s plemeni Zahodnih Slovanov?**
Povezali so se zaradi ogroženosti pred plemenom Avarov (Obrov).
- **Kako se je imenovala ta zveza ter v katerem stoletju je bila?**
Ta zveza alpskih in Zahodnih slovanskih plemen se je imenovala SAMOVA PLEMENSKA ZVEZA (7. stoletje).
- **Kaj se je zgodilo s krščansko kulturo na tem prostoru?**
V obdobju priseljevanja Slovanov je rimska krščanska kultura propadla (škofija Emona leta 590).
- **Opiši državo Karantanijo.**
Karantanije je bila prva slovanska država na območju vzhodnih Alp, ki je ležala ob zgornjem toku Drave in Mure (danes večinoma na avstrijskem Koroškem). Samostojna je bila od srede 7. do srede 8. stoletja. Središče države je bil Krnski grad.
- **Kako je bilo razdeljeno prebivalstvo Karantanije?**
Prebivalstvo se je delilo na plemstvo (s knezom na čelu), koseze (spremljevalce kneza), svobodne kmete (živeli v vaseh, plačevali davek knezu, na čelu vasi je bil župan), sužnji (vojni ujetniki in staroselci).
- **Kako je potekal obred ustoličevanja?**
Obred je potekal ob knežjem kamnu na Krnskem gradu. Kneza so ustoličili po posebnem obredu, v katerem je knez bil oblečen v kmeta. Knez je v slovanskem jeziku kmetom in kosezom obljubil, da bo spoštoval njih in njihove pravice.
- **Kaj je Karniola?**
Karniola je slovanska politična tvorba na ozemlju današnje Gorenjske in Posavja.
- **Pod vpliv katerega naroda je v 8. stoletju padla Karantanija?**
Karantanija je za pomoč proti Avarom prosila Bavarce (Germani). S tem je prišla pod njihov vpliv, oni so pa že bili pod vplivom Frankov.
- **Kako je potekalo pokristjanjevanje Karantancev?**
Karantanci so zaradi navezanosti na Bavarce in Franke pričeli sprejemati tudi krščansko vero. Pokristjanjevala je salzburška nadškofija s pomočjo duhovnikov, škofov in misijonarjev iz Irske. Ti misijonarji so pokristjanjevali nenasilno. Karantanci so se pokristjanjevanju tudi uprli.
- **Katera reka je postala meja med katerima nadškofijama?**
Reka Drava je bila od let 811 meja med nadškofijo Oglej na jugu in Salzburg na severu.